

Allergeenspecifieke immunotherapie

Allergeenspecifieke immunotherapie is een behandeling om de ernst en duur van de allergische klachten te verminderen. Immunotherapie met onderhuidse injecties is werkzaam voor patiënten met een allergie voor boompollen, graspollen, huisstofmijten en in bepaalde gevallen voor katten.

Vorbereiding

Voor vrouwen

Bent u zwanger of zou u zwanger kunnen zijn? Vertel dit altijd zodat wij er rekening mee kunnen houden. Geeft u borstvoeding? Vertel dit dan ook. Als u zwanger wordt of borstvoeding geeft tijdens de immunotherapie, dan is dit geen reden om de behandeling te stoppen. Het advies is om met de immunotherapie door te gaan tot ongeveer zes weken voor de uitgerekende datum waarop u bevalt. Als u maximaal zes weken na de bevalling de therapie hervat, hoeft u niet helemaal opnieuw met de instelfase te beginnen.

Over de behandeling

Wat we gaan doen

U krijgt een behandeling voor een allergie. De behandeling bestaat uit onderhuidse injecties. Bij sommige allergieën (graspollen- of huisstofmijtenallergie) is ook een behandeling met smelttabletten mogelijk.

Wat is allergeenspecifieke immunotherapie?

Allergeenspecifieke immunotherapie is een behandeling waarmee we proberen de ernst en duur van de allergische klachten te verminderen. Immunotherapie met onderhuidse injecties is werkzaam bij patiënten met een allergie voor: boompollen; graspollen; huisstofmijten en in bepaalde gevallen voor katten. De behandeling is ook zeer effectief bij een door het hele lichaam verspreide allergische reactie na een wesp- of bijensteek.

Wat is het doel?

De behandeling heeft als doel het eigen afweersysteem zo te beïnvloeden dat de allergie afneemt en u tolerant wordt voor de stof waarvoor u allergisch bent (ook wel het allergeen genoemd).

Verloop van de behandeling

Behandeling van een allergie

De behandeling van allergie bestaat uit een driestappenplan:

1. Het zoveel mogelijk vermijden van de stof die allergische klachten veroorzaakt (bijvoorbeeld door het saneren van de slaapkamer);
2. Het onderdrukken van de allergische klachten met medicijnen;
3. Het volgen van een kuur met injecties of smelttabletten met de stof die de allergische klachten veroorzaakt.

Dit wordt ook wel hyposensibilisatie, allergievaccinatie of allergeenspecifieke immunotherapie genoemd.

Deze informatie gaat alleen over de allergeenspecifieke immunotherapie (3).

Voor wie is deze behandeling bedoeld?

De behandeling is bedoeld voor mensen die

- last van allergische neus-, oog- of luchtwegklachten hebben ondanks het gebruik van medicatie (neusspray, ogdruppels, pufjes en/of tabletten);
- de medicatie tegen allergie niet goed kunnen verdragen;
- een systemische (door het hele lichaam verspreide) allergische reactie hebben gehad na een wesp- of bijensteek.

Patiënten die veel klachten van astma hebben, kunnen pas met de behandeling beginnen als de astma goed onder controle is. Bij mensen met sommige aandoeningen of mensen die bepaalde medicijnen gebruiken, wordt allergeenspecifieke immuuntherapie ontraden. Uw arts zal dit met u bespreken. U kunt maximaal voor drie allergenen tegelijk een behandeling krijgen: bijvoorbeeld voor graspollen, boompollen en huisstofmijten.

Effect en duur van de behandeling

De injectiekuur bestaat uit een instelfase en een onderhoudsfase.

Instelfase injectiekuur

Tijdens de instelfase krijgt u elke week een hogere dosis van de stof waarvoor u allergisch bent, het allergievaccin, onderhuids toegediend, totdat de maximale dosis wordt bereikt. Er bestaan verschillende instelschema's voor de verschillende producten die op de markt zijn; van een paar weken tot vier maanden. Uw arts zal samen met u het schema bespreken dat het meest geschikt is voor u. De geleidelijke opbouw is bedoeld om bijwerkingen te voorkomen. Immunotherapie voor de behandeling van boompollen en graspollenallergie begint altijd buiten het pollenseizoen. Voor graspollen is dit bijvoorbeeld vanaf september. De instelfase gebeurt meestal in het ziekenhuis.

Onderhoudsfase injectiekuur

Bij de onderhoudsfase krijgt u elke vier tot zes weken een onderhuidse injectie toegediend, gedurende drie tot vijf jaar. De injecties van de onderhoudsfase krijgt u in het ziekenhuis of bij de huisarts. Meestal wordt binnen twee jaar het maximale effect bereikt. Een gunstig effect is een effect waarbij de klachten afnemen of minder medicatie nodig is voor de behandeling van de klachten. Hoe groot het effect is valt helaas niet te voorspellen. Voor boompollen- of graspollenallergie is een behandeling van drie jaar nodig om ervoor te zorgen dat dit effect ook blijft bestaan in de jaren na afronding van de kuur. Een behandeling voor huisstofmijten-, katten-, wespengif- of bijengifallergie duurt soms vijf jaar voor het behalen van het maximale effect.

Voor de behandeling van graspollen- en boompollenallergie is ook een behandeling mogelijk waarbij na een korte instelfase voorafgaand aan het pollenseizoen de kuur wordt onderbroken. Als het pollenseizoen nog niet is aangebroken wordt nog elke paar weken een onderhoudsinjectie gegeven tot het begin van het pollenseizoen. Na het pollenseizoen moet u opnieuw beginnen met de instelfase. Ook deze behandeling duurt minimaal drie jaar.

Smelttablettenkuur

De kuur met smelttabletten duurt drie jaar. U neemt elke dag een smelttablet in. Voordeel van de smelttablet is dat deze thuis ingenomen kan worden, mits de eerste inname onder toezicht van de arts zonder problemen is verlopen.

Uw behandelend arts zal de voor- en nadelen van injecties of tabletten met u bespreken zodat u de beste keuze kunt maken.

Vragenlijst

De arts kan u vragen om elk jaar een vragenlijst in te vullen in het deel van het jaar waarin de meeste klachten zijn te verwachten. Deze vragenlijst kan helpen bij het vaststellen van het effect van de behandeling.

Na de behandeling

Nazorg en controles

Na de injectie moet u altijd minstens 30 minuten blijven wachten. Dit geldt voor elke injectie en zo lang de kuur duurt.

Bijwerkingen en complicaties

Injectiekuur

Er bestaat een kleine kans dat u direct na de injectie een allergische reactie krijgt. Daarom is het van groot belang dat u altijd een half uur wacht na toediening van de injectie in de wachtkamer. De allergische reactie is goed te behandelen met medicatie die daar bij de hand is. Om de kans op een allergische reactie te verkleinen is het van belang dat u ook geringe, snelle bijwerkingen op de injectie vermeldt, omdat dit aanwijzingen kunnen zijn dat u een volgende keer heviger kunt reageren. Sommige patiënten krijgen voorafgaand aan de injectie een tablet (antihistaminicum) of inhalatiemedicatie (luchtwegverwijder) om de kans op bijwerkingen te verkleinen.

Na de behandeling thuis (na injectie)

Zwelling

Een groot deel van de patiënten heeft na een aantal uren op de plek van de injectie een zwelling. Meestal geeft deze zwelling weinig klachten en is die na twee dagen weer weg. Als u een grote bult heeft of als u hier last van heeft, overlegt u dan met de arts.

Moeheid

Een deel van de patiënten is de dag van de injectie minder fit en moe. In de loop van de behandeling (maanden) wordt deze bijwerking vaak minder. Als u erg moe bent of de klachten houden lang aan, overleg dit dan met de arts.

Ziekte of injectie gemist

Als u ziek bent of u mist om een andere reden een injectie volgens het geplande schema, overlegt u dan met de arts of de injectie kan doorgaan of dat de dosis moet worden aangepast. Om een goede aanpassing van het schema te kunnen maken is het noodzakelijk dat bijgehouden wordt wanneer u welke dosis heeft gekregen en ook of er problemen zijn opgetreden.

Smelttablettenkuur

Als u smelttabletten krijgt, moet u het eerste tablet onder toezicht van de arts innemen en een half uur wachten in de wachtkamer. Van belang is dat u een minuut na het plaatsen van de smelttablet niet praat en vijf minuten daarna niets eet. Dit is om te voorkomen dat u het tablet doorslikt. Het is de bedoeling dat het tablet lokaal in het slijmvlies van de mond wordt opgenomen. Als u geen bijwerking heeft gekregen, dan kunt u de volgende dag het smelttablet veilig zelf thuis innemen.

Na de behandeling thuis (na smelttabletten)

Mogelijke klachten/ bijwerkingen

Tot ongeveer de helft van de patiënten ervaart plaatselijk in de mond klachten van jeuk of prikkeling. Deze klachten zijn meestal van korte duur en verdwijnen bij de meeste patiënten in de loop van de behandeling. Een klein aantal patiënten krijgt een gevoel van zwelling in de keel. Overleg in dat geval met de arts.

Tablet vergeten

Als u het tablet een dag vergeet, neem dan niet de volgende dag twee tabletten in, maar ga verder met één tablet. Als u de tabletten langere tijd vergeet, overleg dan met de arts.

Tandarts of wond in mond

Heeft u een wond in de mond of moet u een ingreep bij de tandarts ondergaan? Overleg dan met de arts.

Contact

Heeft u klachten van de huidtest of heeft u nog vragen? Neemt u dan contact op met de polikliniek Allergologie, telefoon 010-7040100 (bereikbaar van 08.00 - 12.30 uur en 13.30 - 16.00 uur). De informatie in deze folder is afkomstig van de Nederlandse Vereniging voor Allergologie (juni 2017).

